

Колоректален карцином – стапка на заболување по региони во Република Македонија во период 2007-2017

Кире Стојковски¹, Лихе Зху¹, Благоица Арсовска^{1,2}, Кристина Козовска^{1,3}

¹ Факултет за Медицински Науки, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Р. Македонија;

² Институт по биологија, Природно-математички факултет – Скопје, Р. Македонија

³ Медицински факултет – Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, Р. Македонија

Вовед

Колоректалниот карцином е еден од најчестите карциноми од кои заболуваат луѓето.

Според статистичките податоци околу 1.000.000 лица годишно заболуваат од оваа болест.

Од статистичките податоци може да се забележи дека има драстично зголемување на бројот на починати лица од колоректален карцином.

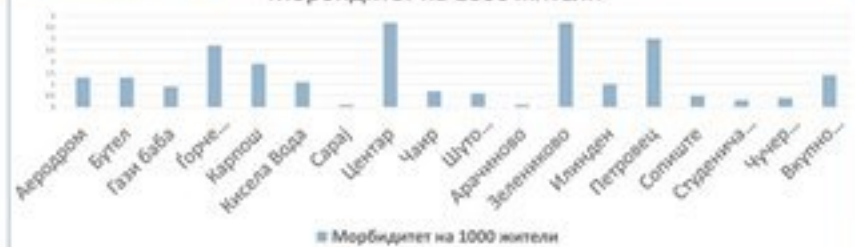
Материјали и методи

Истражувањето е спроведено со цел да се добијат резултати кои се анализираат преку бројот на регистрирани болни и бројот на починати лица од колоректален карцином како и бројот на тестови за окултно крварење кои се направени како дел од скрининг програмата за оваа болест.

Искористени се податоци за пациенти од Државниот завод за статистика на Република Македонија и од Центарот за јавно здравје – Битола и Скопје

Регион	Морбидитет од неоплазма на колон. Стапка/10000	Морбидитет од неоплазма на колон кај машки пол	Морбидитет од неоплазма на колон кај женски пол
Источен	0.7	0.7	0.7
Полошки	1.0	1.1	1.0
Југоисточен	0.8	0.7	0.8
Скопски	3.0	3.6	2.5
Југозападен	1.2	0.9	1.5
Североисточен	0.5	0.7	0.3
Вардарски	1.4	1.0	1.9
Пелагониски	4.7	5.0	4.3
Вкупно во Р.Македонија	2.0	2.1	1.8

Морбидитет на 1000 жители

Регион	Морбидитет од неоплазма на ректум. Стапка/10000	Морбидитет од неоплазма на ректум кај машки пол	Морбидитет од неоплазма на ректум кај женки пол
Источен	0.6	0.8	0.3
Полошки	0.4	0.4	0.4
Југоисточен	0.2	0.1	0.4
Скопски	1.2	1.3	1.0
Југозападен	0.5	0.7	0.3
Североисточен	0.4	0.4	0.3
Вардарски	0.5	0.5	0.4
Пелагониски	3.6	3.8	3.4
Вкупно во Р.Македонија	1.0	1.1	0.9

Резултати

Бројот на починати лица од колоректален карцином во период од 2007-2017 г. изнесува 4478 или во просек по 373 починати во година.

Највисок морбидитет по региони во Македонија има во Пелагонискиот, додека најнизок морбидитет има во Североисточните и Југоисточните региони.

Свесноста кај населението во Македонија за оваа болест е на ниско ниво бидејќи од вкупно предвидени 36.000 тестови за окултно крварење во 2014 година биле направени само 3992 тестови.

Во Скопските општини најголем морбидитет има во Општините Центар и Зелениково, додека најнизок е морталитетот во Општините Арачиново и Сарај.

Година	Вкупен број на починати лица од колоректален карцином	Мажи	Жени
2007	385	221	164
2008	378	227	151
2009	400	226	174
2010	382	219	163
2011	410	232	178
2012	383	220	163
2013	418	235	183
2014	398	218	180
2015	456	264	192
2016	437	267	170
2017	440	266	174

Дискусија

Во Македонија според испитувањата кои се направени од Институтот за Јавно Здравје е констатирано дека бројот на нови случаи со колоректален карцином од година во година расте. Годишно овој број изнесува околу 600 случаи.

Според тие испитувања констатирано е дека бројот на пациенти со колоректален карцином во Македонија е на ниво на развиените западноевропски земји. Односно во Македонија има 25-27 случаи на колоректален карцином на 100.000 жители.

Вкупно направени ФОБ- тестови во период 2012-2014 година	18497
Вкупно позитивни ФОБ- тестови во период 2012-2014 година	6326
Потврдени наоди на колоректален карцином со позитивен ФОБ- тест во период 2012-2014	178

ДИАГНОСТИЦИРАНИ ПАЦИЕНТИ СО КОЛОРЕКТАЛЕН КАРЦИНОМ ВО БИТОЛА

Вкупно направени ФОБ- тестови во 2014	3992
Вкупно позитивни ФОБ- тестови во 2014	2012
Потврдени наоди на колоректален карцином со позитивен ФОБ- тест	80

Заклучок

Колоректалниот карцином е еден од најчестите малигнии од кој подеднакво заболуваат и мажите и жените.

Најголем процент од лицата болни од колоректален карцином се во поодминати години, во седмата деценија од животот меѓутоа заболуваат и помлади лица.

Во Р. Македонија инциденцата на колоректален карцином е релативно голема